

ningen fra den roestkibste Jernbane til Grund, idet jeg iøvrigt ogsaa med Hensyn til dette Punkt maa beklage, at jeg ikke har fuldenbt de Underfølgelser, jeg har beghndt at anstille. Den samlede Indtægt udgjorde i 1857 600,000 Rb. — jeg nævner runde Tal, Hundrederne lader jeg ude af Betragtning. Lad os nu antage, at vi havde faaet Halvdelen af Bruttoindtægten — ja, det er et af de Punkter, som Forslagsstilleren ogsaa overlader til Regjeringen, naar vi skulle have $\frac{1}{4}$, og naar vi skulle have $\frac{1}{2}$, men lad os nu antage, at vi skulde have Halvdelen, — saa vilde vi altsaa have faaet 300,000 Rb. Nu spørger jeg: hvad medgif der til at forrente Capitalen i Actier eller til Rentegarantien? Der medgif 248,000 Rb. Vi vilde altsaa, naar vi havde anvendt § 3, ikke alene have faaet Renten af Obligationerne fuldstændigt godtgjort, men endogsaa et Overskud af 52,000 Rb., hvorimod vi i det Aar maatte ifølge Rentegarantien betale 60,000 Rb. Men gaae vi nu til det følgende Aar, 1858, saa see vi, at Indtægten gik ned til 549,000 Rb. Brutto; Halvdelen heraf, som vi skulde have, er 274,500 Rb., og da der atter i det Aar medgif 248,000 Rb. til at forrente Actiecapitalen, vilde vi efter § 3 have havt ikke blot Renten af vore Penge godtgjort, men endogsaa et Overskud af 26,500 Rb. I 1857 var Overskuddet imidlertid 52,000 Rb., i 1858 synker det ned til lidt over 26,000 Rb., og samtidigt dermed gaaer Bidraget ifølge Rentegarantien ned fra 60,000 til 37,975 Rb.! Endelig skal jeg tage det sidste Aar, 1859. Atter her er Bruttoindtægten gaaet ned — ja, det er sørgeligt nok, at Indtægten skal gaae nedad ved den roestkibste Jernbane, men det er nu saaledes — den er gaaet ned til 537,000 Rb., Halvdelen deraf er 268,500 Rb.; der medgaaer 248,000 Rb. til at dække Obligationsgjælden; altsaa bliver vor Fordeel for dette Aar kun 20,500 Rb., og desuagtet have vi i Virkeligheden i dette Aar kun udredt et Tilskud af 21,550 Rb.! De ærede Herrer vilde altsaa see, at Nettoindtægten ikke stiger i samme Forhold som Bruttoindtægten. Det er jo iøvrigt Noget, som ogsaa er de ærede Herrer bekendt fra andre Forhold, at der ikke er et constant Forhold tilfiede imellem Brutto- og Nettoindtægt, men at Nettoindtægten kan synke

i det samme Aar, i hvilket Bruttoindtægten er stegen, og omvendt.

Men her komme vi ind paa en Grundsaetning, som staaer i Forbindelse med en heel statsøkonomisk Opfattelse, og som jeg er nødt til at gaae ind paa, siden Forslaget er gjort, og man finder det hensigtsmæssigt. Bide De, hvad det egentlig er, der er foreslaaet i § 3? Det er Tiende in natura, man foreslaaer at opkræve, og Alt, hvad man indvender derimod, gjælder om den Afgift til Statskassen, der ved denne Paragraph er opstillet; det vil være indlysende for den simpleste Betragtning (Tscherning: Nei!), jo det vil, ogsaa for den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), naar han vil skænke det, jeg nu vil sige, nogen Opmærksomhed. Jeg skal tage et meget simpelt Exempel. Der er Tale om at indrette et Rattetog fra Kjøbenhavn til Korsør — ikke i Virkeligheden, men jeg sætter det kun. Nu bliver Spørgsmaalet: hvad vil et saadant Rattetog koste? — Summerne, jeg anfører, maa De aldeles tilgive mig, det kommer heller ikke an derpaa — vi maae have en Bruttoindtægt af 100,000 Rb.; dernæst spørge vi: hvor store ville Udgifterne ved et saadant Rattetog være? De ville være 90,000 Rb. Der vil saaledes vise sig et Overskud af 10,000 Rb., et saadant Foretagende giver et Udbytte af 10 pCt., og Foretagendet kan altsaa udføres. Men sæt nu, at der paahvilede det Selskab, der udførte et saadant Foretagende, at afgive en vis Deel af Bruttoindtægten til Staten, f. Ex. $\frac{1}{4}$, og det vil da være indlysende, at det hele Foretagende slet ikke kan betale sig. Selskabet har vel et Overskud af 10,000 Rb., men det skal aflevere 25 pCt. af Bruttoindtægten, og naar der er Spørgsmaal om at udvide Bedriften for at kunne nedsætte Priserne, maa der altsaa bestandig ikke alene tages Hensyn til den calculerede Fordeel, men i samme maa der bestandig fradrages 25 pCt., forinden der kan være Tale om at gaae ind paa et slikt Foretagende. Det vil saaledes være indlysende, at hvad her foreslaaes, er det Samme som Tiende in natura; og ligesom man indvender imod den, at den Omstændighed hindrer Jordens Drift, at Besidderen skal aflevere en vis Deel af